

INFORMACJE OGÓLNE O BADANIU

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Nazwa badania	Analiza ofert pracy w województwie mazowieckim
Wykonawca	Konsorcjum firm DANA E Sp. z o.o. i Realizacja Sp. z o.o.
Zamawiający	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
Termin realizacji	01.09.2016 – 31.10.2016

CEL BADANIA

Cel główny	Charakterystyka popytu na pracę na poziomie poszczególnych powiatów i całego województwa mazowieckiego oraz wyznaczenie prawidłowości.
Cele szczegółowe	<ul style="list-style-type: none">Charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.Określenie prawidłowości w popycie na pracę na poziomie powiatów i województwa, z uwzględnieniem co najmniej wyników wcześniejszych badań prowadzonych u Zamawiającego.

METODOLOGIA

Metody badawcze	Analiza danych zastanych Case study
Zakres terytorialny	42 powiaty województwa mazowieckiego

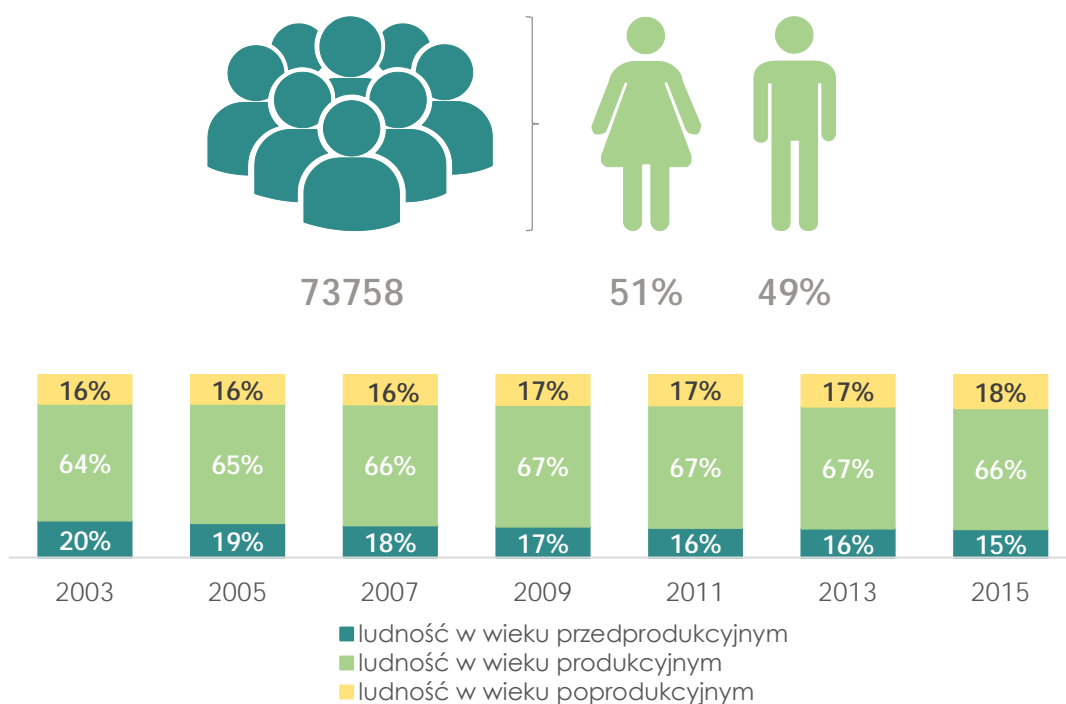

CHARAKTERYSTYKA POWIATU MŁAWSKIEGO

Powiat mławski rozciąga się na powierzchni ok. 1182 km², a w jego skład wchodzi łącznie dziesięć gmin (jedna miejska, dziewięć wiejskich, odpowiednio: Mława (gmina miejska), Dzierzgowo (gmina wiejska), Lipowiec Kościelny (gmina wiejska), Radzanów (gmina wiejska), Strzegowo (gmina wiejska), Stupsk (gmina wiejska), Szreńsk (gmina wiejska), Szydłowo (gmina wiejska), Wieczfnia Kościelna (gmina wiejska), Wiśniewo (gmina wiejska)).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 73758 mieszkańców. Jest to obszar o małej gęstości zaludnienia (62 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2003 do roku 2015 nieznacznie zwiększyła się, co wskazuje na umiarkowaną atrakcyjność osiedleńczą powiatu. Jednocześnie powiat cechuje ujemny przyrost naturalny kształtujący się na poziomie -133.²

Rysunek 1. Ludność powiatu mławskiego (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Ważnymi czynnikami, które warto brać pod uwagę podczas konstruowania analiz rynku pracy są średni wiek mieszkańców powiatu i ruchy ludności. Wartość tego pierwszego wskaźnika wynosi 39,9 lat. Dane wskazują ponadto, że ponad 66% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 15% w wieku przedprodukcyjnym, a 18% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności w roku 2015 zarejestrowano 683 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 807 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

² Tamże.

migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu -124.³ Saldo migracji zagranicznych w 2014 roku w powiecie wynosiło natomiast 6.⁴

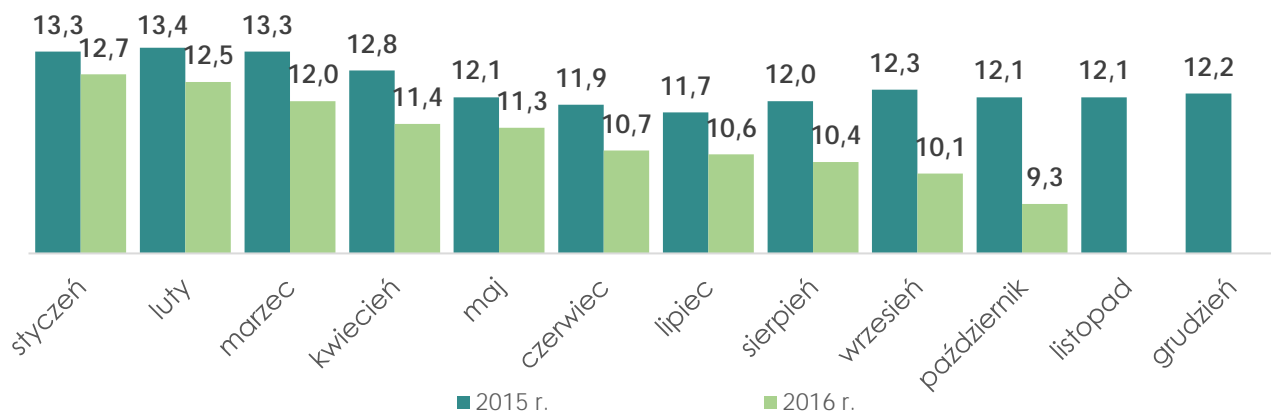
Rysunek 2. Wykształcenie mieszkańców powiatu mławskiego (2011 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie NSP 2011

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. ponad 21 tys. mieszkańców powiatu jest w trakcie nauki i w wieku od 3 do 24 lat. Największy odsetek mieszkańców powiatu posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (25%), podczas gdy wykształceniem podstawowym legitymuje się 24% społeczności powiatu. W trzeciej kolejności najczęściej posiadanym wykształceniem jest wykształcenie średnie zawodowe (19%).⁵

Rysunek 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie mławskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS „Bezrobotni oraz stopa bezrobocia według województw, podregionów i powiatów”

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 199 osób. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących kobiety i mężczyźni stanowią po 50%. Powiat mławski charakteryzuje się nieco wyższą stopą bezrobocia (9,4%) w porównaniu do danych dla województwa. Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3158,83 zł.⁶

³ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2014 r. Brak danych dla 2015 r.

⁵ Narodowy Spis Powszechny, 2011 r.

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, 2015 r.

POTENCJAŁ ZATRUDNIENIA W POWIECIE MŁAWSKIM

Kluczową informacją na temat lokalnego rynku pracy i jego uwarunkowań są branże, które kształtują potencjał zatrudnienia w powiecie. W przypadku powiatu mławskiego w świetle wyników analizy publikowanych i zgłaszanych ofert pracy mówić można przede wszystkim o silnej pozycji przetwórstwa przemysłowego, branży związanej z działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz sektora handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (włączając motocykle).

Przy czym potencjał zatrudnienia w poszczególnych branżach różnicuje się ze względu na źródło, w którym pracodawcy zdecydowali się umieścić ogłoszenia o pracę. Źródłem najliczniejszych ofert pracy w przetwórstwie przemysłowym jest Powiatowy Urząd Pracy. Natomiast ogłoszenia akcentujące zapotrzebowanie na zawody w branży związanej z działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz w handlu zamieszczane są głównie w publikatorach.

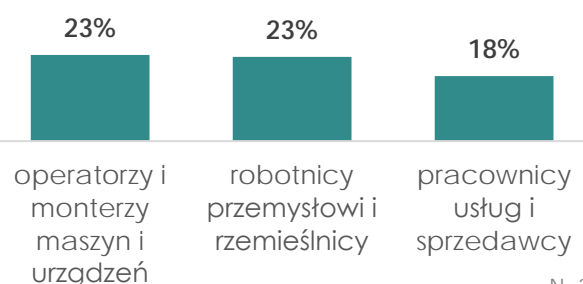
Tabela 1. Klasyfikacja branż według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie mławskim

SEKCJA PKD	WSZYSTKIE OFERTY (N=49)	RODZAJ PUBLIKATORA	
		Powiatowy Urząd Pracy (N=13)	Publikatory (N=36)
przetwórstwo przemysłowe	43%	77%	31%
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów	2%	0%	3%
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2%	0%	3%
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	12%	0%	17%
transport i gospodarka magazynowa	6%	15%	3%
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8%	0%	11%
informacja i komunikacja	4%	0%	6%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	16%	0%	22%
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2%	0%	3%
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2%	8%	0%
pozostała działalność usługowa	2%	0%	3%

ZAPOTRZEBOWANIE NA ZAWODY W POWIECIE MŁAWSKIM

Niezależnie od źródła ofert pracy, klasyfikację zawodów, na które jest największe zapotrzebowanie w powiecie, otwierają operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (po 23%). W drugiej kolejności najczęściej pracodawcy poszukują pracowników usług i sprzedawców (18%).

Rysunek 4. Klasyfikacja zawodów według liczby publikowanych i zgłaszanych ofert pracy w powiecie

Analizując zapotrzebowanie na zawody w podziale na rodzaj publikatora, odnotować należy, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej komunikowane jest zapotrzebowanie na robotników przemysłowych i rzemieślników (34%). Natomiast wśród ogłoszeń publikowanych w publikatorach dominują oferty pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (po 32%).

Tabela 2. Liczba publikowanych i zgłaszanych ofert pracy według źródła

KATEGORIA ZAWODU	RODZAJ PUBLIKATORA	
	Powiatowy Urząd Pracy (N=109)	Publikatory (N=192)
siły zbrojne	0%	0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2%	3%
specjaliści	8%	6%
technicy i inny średni personel	6%	7%
pracownicy biurowi	11%	5%
pracownicy usług i sprzedawcy	14%	20%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0%	0%
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	34%	32%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8%	32%
pracownicy przy pracach prostych	17%	12%

WYMAGANIA PRACODAWCÓW

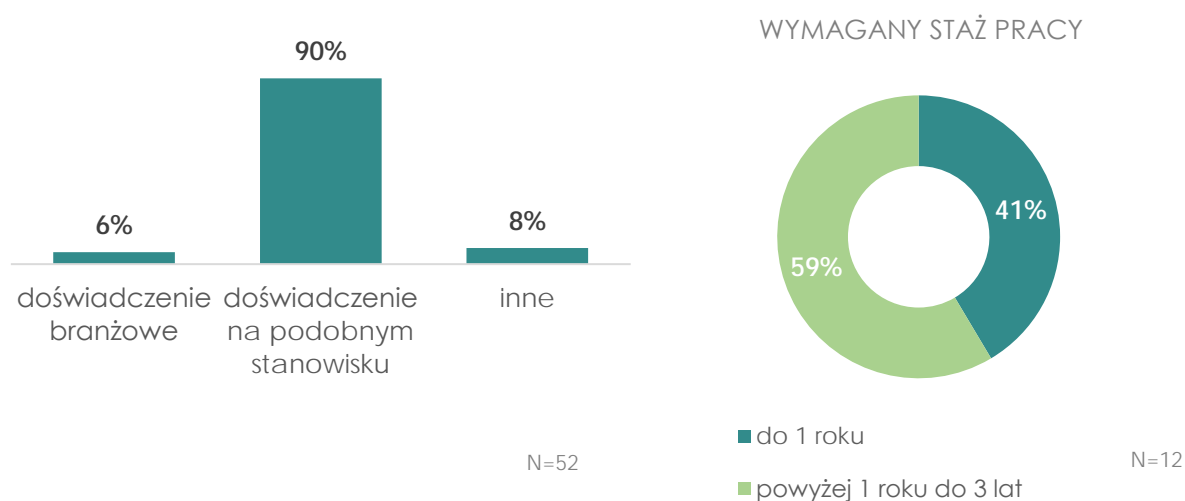
ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE

Analiza zebranych ofert pracy pod kątem ich zawartości, tj. precyzyjnych wymagań pracodawców, dostarcza niezbędnej wiedzy, potrzebnej do wnikliwej oceny potrzeb lokalnego rynku pracy.

W jednej piątej zebranych ofert pracy, niezależnie od kanału, jakim są one dystrybuowane, wśród wymagań wymieniane jest doświadczenie (20%). W przypadku większości ogłoszeń wymagane jest doświadczenie na podobnym stanowisku (90%), zaś w przypadku 6% oczekiwane jest doświadczenie branżowe. Również analizując oferty pracy w podziale na ich źródło zauważyć można, że zdecydowana większość pracodawców precyzując wymagania dotyczące doświadczenia podkreśla zapotrzebowanie na pracowników doświadczonych na podobnym stanowisku.

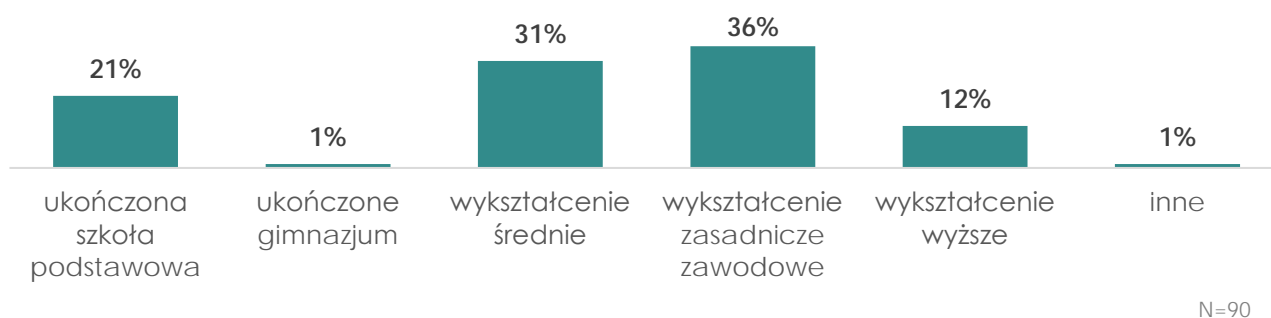
Doświadczenie nie zawsze jest jednak doprecyzowane przez liczbę lat. W zaledwie 3% ofert został doprecyzowany wymagany staż pracy. Spośród tych ofert najwięcej pracodawców określa jego wymiar na okres powyżej 1 roku do 3 lat (59%).

Rysunek 5. Wymagania pracodawców dotyczące doświadczenia

W jednej czwartej ogłoszeń zamieszczone zostały również precyzyjne wymagania dotyczące wykształcenia. Relatywnie silna jest grupa pracodawców oczekujących od kandydatów wykształcenia na poziomie zasadniczym zawodowym (36%). Wymagane wykształcenie średnie akcentowane jest w drugiej kolejności (31%), zaś w trzeciej pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem podstawowym (21%). Wśród ofert upowszechnianych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wymagane jest wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast w publikatorach najczęściej zamieszczane są oferty skierowane do osób z wykształceniem średnim.

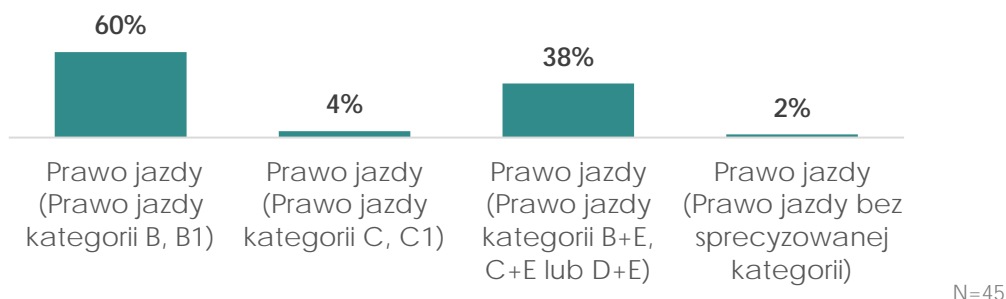
Rysunek 6. Wymagania pracodawców dotyczące wykształcenia

W niespełną 6% ofert sprecyzowane zostały wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Wśród tych ofert spotkać się można głównie z preferencjami w kierunku języka angielskiego i niemieckiego.

Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na pracowników posiadających prawo jazdy. Dotyczy to 13% ofert. Najczęściej wymaganą kategorią była kategoria B, B1. Została ona wymieniona w 60% ofert zawierających wymagania dotyczące prawa jazdy. Wśród ofert publikowanych za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy najczęściej wymaganą kategorią prawa jazdy jest kategoria B, B1, natomiast w przypadku publikatorów w ogłoszeniach pojawiła się zarówno kategoria B, B1 jak i kategoria B+E, C+E lub D+E.

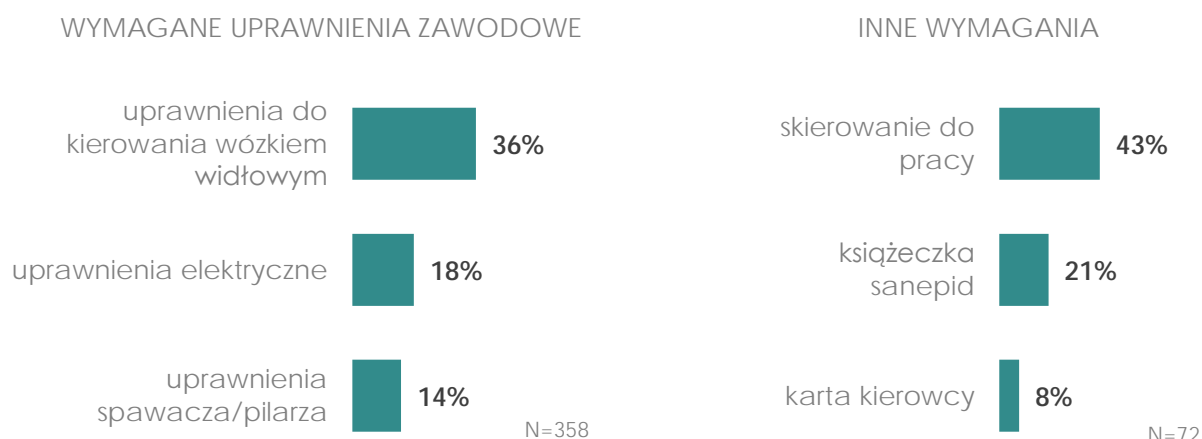
Rysunek 7. Wymagania pracodawców dotyczące prawa jazdy

W 8% ofert zgłoszone zostało zapotrzebowanie na pracowników o konkretnych uprawnieniach zawodowych. Najczęściej akcentowany był popyt na osoby uprawnione do kierowania wózkiem widłowym (36%) oraz kadre z uprawnieniami elektrycznymi (18%). Pojawiają się one wśród wymagań częściej w publikatorach. Co więcej 14% pracodawców poszukiwało osób z uprawnieniami spawacza lub pilarza. Te uprawnienia natomiast pojawiają się wyłącznie w ofertach zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy.

Blisko 8% pracodawców poszukiwało pracowników o innych wymaganiach. Wśród nich najczęściej pojawiało się skierowanie do pracy (43%). Jest ono wymagane wyłącznie przez pracodawców zgłaszających ogłoszenia do Powiatowego Urzędu Pracy. W drugiej kolejności wśród wymagań pojawia się książeczka sanepid (21%), następnie karta kierowcy (8%). Te wymagania częściej akcentowane są w ofertach zamieszczanych w publikatorach.

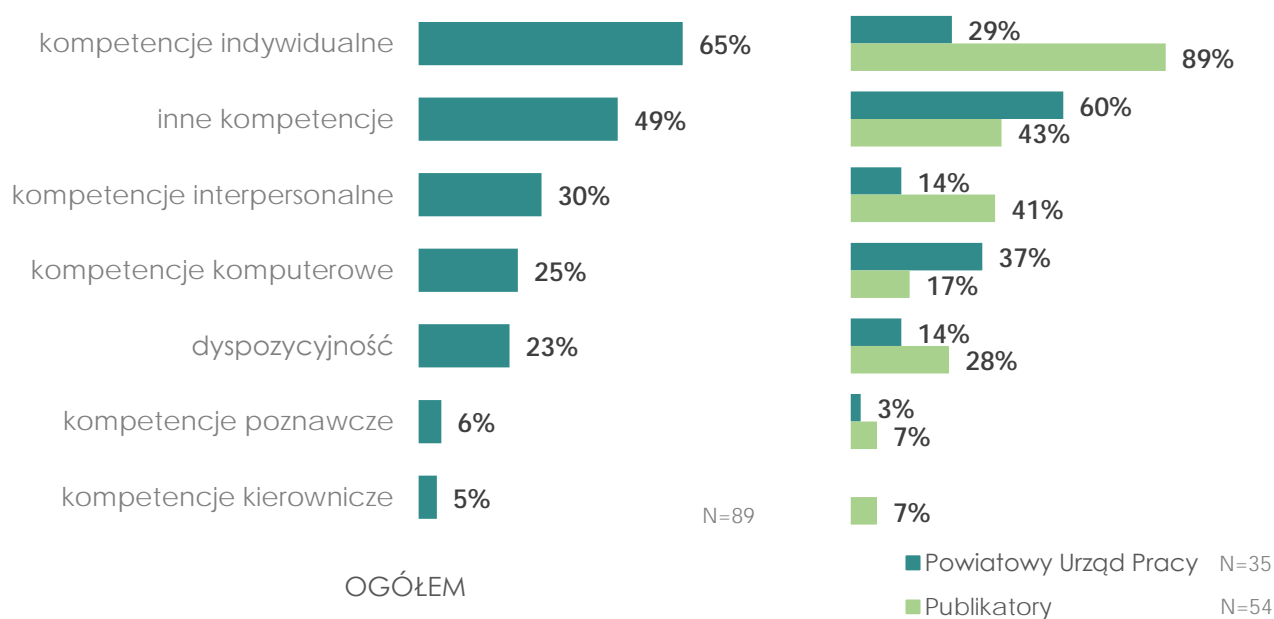
Rysunek 8. Oczekiwane uprawnienia zawodowe i inne wymagania

ZAPOTRZEBOWANIE NA KOMPETENCJE

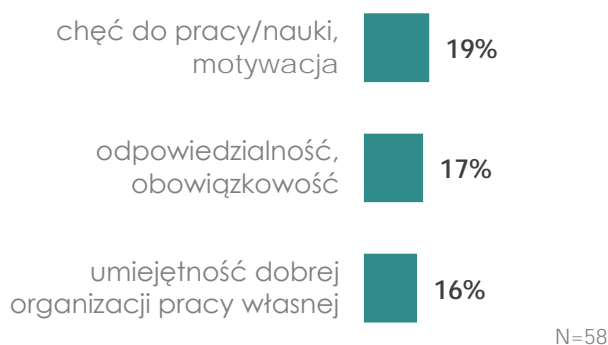
O sukcesie na rynku pracy decydują nie tylko kwalifikacje. Istotną rolę odgrywają także kompetencje. W tym zakresie kompetencje indywidualne lokują się w ścisłej czwórce oczekiwań pracodawców powiatu (65%). Kompetencje skategoryzowane jako inne, w zakres których wchodzi m.in. zdolności manualne czy odpowiednie warunki fizyczne, obecne są w 49% ofertach pracy. Tymczasem dyspozycyjność plasuje się na trzecim miejscu (37%).

Rysunek 9. Wymagania pracodawców dotyczące kompetencji

Spśród wymaganych kompetencji indywidualnych najczęściej wymagana jest chęć i motywacja do pracy i nauki (19%), natomiast w drugiej kolejności odpowiedzialność i obowiązkowość (17%). Jednocześnie w 16% ofert zgłaszane jest zapotrzebowanie na pracowników, którzy posiadają umiejętność dobrej organizacji pracy własnej.

Rysunek 10. Wymagane kompetencje indywidualne

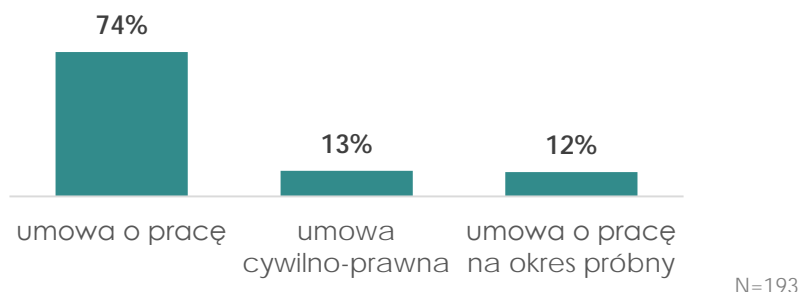
OFEROWANE WARUNKI ZATRUDNIENIA

Z punktu widzenia osób szukających pracy, ważnym aspektem mogą być oferowane przez pracodawców warunki zatrudnienia.

Blisko 38% pracodawców zamieściło w swoich ofertach pracy oferowane wynagrodzenie. Większość z nich oferuje minimalną stawkę pomiędzy 1001 a 2499 zł. Dodatkowo warto podkreślić, że zdecydowana większość ofert, w których zamieszczono zostało oferowane wynagrodzenie, pochodziła z Powiatowego Urzędu Pracy.

W blisko połowie zebranych ofert określone zostały podstawa zatrudnienia oraz wymiar zatrudnienia (odpowiednio 54% i 52%). Najczęściej oferowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę (na czas określony lub nieokreślony, 74%). Drugą najczęściej oferowaną podstawą zatrudnienia jest umowa cywilno-prawna (13%). Klasyfikację trzech najczęściej oferowanych form zatrudnienia zamyka umowa o pracę na okres próbny, która jest oferowana przez 12% pracodawców. Analizując oferty w podziale na ich źródło zauważyć można, że zarówno w przypadku ofert zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy jak i publikowanych w publikatorach najczęściej oferowana była praca w oparciu o umowę o pracę. Przeglądając się ofertom pracy, w których określony został oferowany wymiar zatrudnienia stwierdzić należy, że wszyscy pracodawcy oferują pracę na pełny etat.

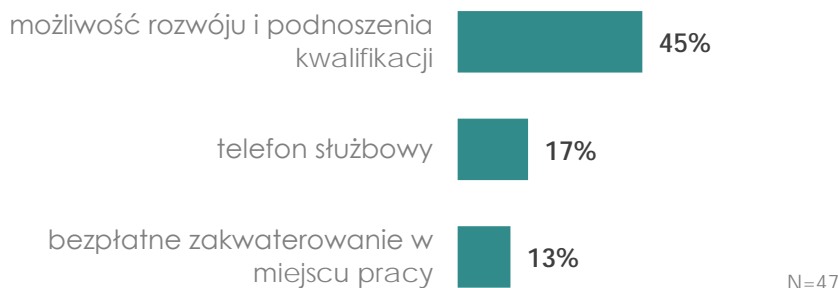
Rysunek 11. Oferowane warunki zatrudnienia

Dla osób poszukujących pracy istotne znaczenie mogą mieć pozapłacowe warunki zatrudnienia. Spośród wszystkich ofert adresowanych do mieszkańców powiatu mławskiego w 13% pracodawcy sprecyzowali jakie oferują pozafinansowe benefity. Warunki pozapłacowe częściej wymieniane były w ogłoszeniach zamieszczanych w publikatorach.

Najczęściej deklarowaną korzyścią pozapłacową jest możliwość rozwoju oraz podnoszenia kwalifikacji (45%). Na drugim miejscu uplasowała się możliwość posiadania telefonu służbowego (17%), natomiast na trzecim bezpłatne zakwaterowanie w miejscu pracy (13%).

Rysunek 12. Oferowane pozapłacowe warunki zatrudnienia

PERSPEKTYWA PONADLOKALNA. POPYT NA PRACĘ W PODREGIONIE CIECHANOWSKIM NA TLE INNYCH PODREGIONÓW

Podregion ciechanowski posiada jedną z niższych na tle pozostałych podregionów województwa bazę regularnie aktualizowanych ofert pracy. Warto odnotować, że branżą z największym potencjałem zatrudnienia jest przetwórstwo przemysłowe, zaś najbardziej poszukiwani są operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Tabela 3. Podregion ciechanowski na tle pozostałych podregionów

PODREGION	Liczba ofert pracy	Branża z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwany zawód
m. Warszawa	19637	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Radomski	6706	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski wschodni	10478	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski zachodni	16180	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1979	przetwórstwo przemysłowe	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
Płocki	1005	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle)	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1644	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1665	przetwórstwo przemysłowe	pracownicy usług i sprzedawcy